

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ MINH THÚY

QUẢN LÝ ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN TRẦN YÊN -
TỈNH YÊN BÁI THEO TIẾP CẬN QUẢN LÝ SỰ THAY ĐỔI

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ MINH THÚY

**QUẢN LÝ ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN TRẦN YÊN -
TỈNH YÊN BÁI THEO TIẾP CẬN QUẢN LÝ SỰ THAY ĐỔI**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Trịnh Ngọc Thạch

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Luận văn này là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân và được thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của **TS. Trịnh Ngọc Thạch**.

Các số liệu, những kết luận nghiên cứu được trình bày trong luận văn này trung thực và chưa từng được công bố dưới bất cứ hình thức nào.

Tôi xin chịu trách nhiệm về nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2015

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Minh Thuý

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tác giả bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với:

Lãnh đạo Đại học Sư phạm Thái Nguyên, lãnh đạo, giảng viên các phòng, khoa của Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu khoa học và quá trình viết luận văn.

Xin chân thành cảm ơn các thầy giáo, cô giáo đã tận tình chỉ bảo trong quá trình học tập và nghiên cứu viết luận văn. Đó là thời gian vô cùng quý báu, bổ ích về chuyên môn, nghiệp vụ, về phương pháp nghiên cứu khoa học và cũng là quá trình rèn luyện phẩm chất nhà giáo, phẩm chất người làm công tác nghiên cứu khoa học.

Đặc biệt, xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS Trịnh Ngọc Thạch, người trực tiếp hướng dẫn khoa học, đã tận tình chỉ dẫn về phương pháp luận để tôi viết luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn Lãnh đạo và các bộ phận chuyên môn của Phòng Giáo dục - Đào tạo huyện Trấn Yên; Cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên các trường THCS trên địa bàn huyện Trấn Yên; Gia đình, bạn bè và đồng nghiệp, đã động viên khích lệ, cung cấp những tư liệu, thông tin và góp ý để nâng cao chất lượng luận văn.

Mặc dù vậy, khó tránh khỏi những thiếu sót, rất mong nhận được sự quan tâm, góp ý của quý thầy, cô, đồng nghiệp và độc giả quan tâm đến luận văn. Tác giả đề tài sẽ tiếp tục phấn đấu, đáp lại sự quan tâm, giúp đỡ của các cấp lãnh đạo, các thầy giáo, cô giáo, các đồng chí và các bạn đồng nghiệp để góp phần nhỏ bé nhưng thiết thực cho sự nghiệp Giáo dục - Đào tạo huyện Trấn Yên ngày càng phát triển.

TÁC GIẢ

Nguyễn Thị Minh Thuý

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	vi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài	1
3. Mục tiêu nghiên cứu	5
4. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	5
5. Phạm vi nghiên cứu	6
6. Phương pháp nghiên cứu	6
7. Điểm mới của đề tài.....	6
8. Cấu trúc luận văn.....	7
NỘI DUNG.....	8
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG THCS THEO TIẾP CẬN QUẢN LÝ SỰ THAY ĐỔI.....	8
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	8
1.1.1 Trên thế giới	8
1.1.2 Ở Việt Nam.....	8
1.2 Một số khái niệm cơ bản	10
1.2.1 Quản lý	10
1.2.2. Quản lý giáo dục.....	13
1.2.3 Chức năng của quản lý giáo dục.....	15
1.3. Quản lý nhà trường và quản lý hoạt động dạy học trong nhà trường.	16
1.3.1 Khái niệm quản lý nhà trường (Quản lý trường học).....	16
1.3.2. Chủ thể quản lý đổi mới	18

1.3.3 Các nội dung cơ bản của quản lý nhà trường trung học.....	18
1.3.4 Nội dung về quản lý hoạt động dạy học.....	20
1.3.5 Thay đổi và sự thay đổi	21
1.4 Một số vấn đề cơ bản về đổi mới giáo dục và đổi mới PPDH theo hướng tiếp cận quản lý sự thay đổi ở trường THCS	22
1.4.1 Thay đổi trong giáo dục.....	22
1.4.2 Đổi mới PPDH theo hướng tiếp cận quản lý sự thay đổi ở trường THCS.....	25
1.4.3 Nội dung Quản lý thực hiện đổi mới PPDH ở trường THCS	27
1.4.4 Quy trình quản lý tổ chức thực hiện kế hoạch đổi mới PPDH ở trường THCS theo tiếp cận Quản lý sự thay đổi	30
1.5 Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý hoạt động đổi mới PPDH.....	31
1.5.1 Các yếu tố chủ quan	31
1.5.2 Các yếu tố khách quan.....	33
1.6 Vai trò của Hiệu trưởng trong trường THCS trong quản lý đổi mới PP dạy học hiện nay	34
1.6.1 Chỉ đạo việc xây dựng kế hoạch chuyên môn của nhà trường	34
1.6.2 Quản lý hoạt động dạy và học	34
TIÊU KẾT CHƯƠNG 1.....	35
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG THCS HUYỆN TRẦN YÊN - TỈNH YÊN BÁI THEO HƯỚNG TIẾP CẬN QUẢN LÝ SỰ THAY ĐỔI	37
2.1. Khái quát về khách thể và địa bàn nghiên cứu.....	37
2.1.1. Vài nét về điều kiện kinh tế - văn hoá ở huyện Trần Yên, tỉnh Yên Bái	37
2.1.2 Khái quát về giáo dục bậc THCS huyện Trần Yên - Tỉnh Yên Bái	38
2.1.3. Cơ sở vật chất phục vụ cho thực hiện đổi mới PPDH.....	41
2.1.4. Kết quả học tập và rèn luyện của giáo viên và học sinh của huyện Trần Yên, tỉnh Yên Bái	43

2.2. Thực trạng quản lý đổi mới PPDH ở các trường THCS huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái theo tiếp cận quản lý sự thay đổi.....	45
2.2.1 Nội dung quản lý đổi mới PPDH theo tiếp cận sự thay đổi.....	45
2.2.2 Nhận thức của cán bộ quản lý và giáo viên các trường THCS huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái về mục đích của việc đổi mới PPDH	52
2.2.3 Thực trạng về nội dung và kết quả thực hiện quản lý đổi mới PPDH ở huyện Trấn Yên	53
2.2.4 Thực trạng quản lý thực hiện quy trình đổi mới PPDH theo tiếp cận quản lý sự thay đổi tại các trường THCS huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái	57
2.3 Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động dạy học và quá trình đổi mới PPDH.....	66
2.3.1 Ưu điểm.....	66
2.3.2. Nhược điểm.....	67
2.3.2.3 Nguyên nhân của thực trạng yếu kém.....	68
TIÊU KẾT CHƯƠNG 2.....	70
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG THCS HUYỆN TRẤN YÊN, TỈNH YÊN BÁI THEO TIẾP CẬN QUẢN LÝ SỰ THAY ĐỔI.....	71
3.1. Cơ sở và nguyên tắc xây dựng các biện pháp quản lý	71
3.1.1. Các cơ sở xây dựng các biện pháp	71
3.1.2. Các nguyên tắc xây dựng các biện pháp	71
3.2 Các biện pháp quản lý đổi mới PPDH theo tiếp cận quản lý sự thay đổi ở các trường THCS huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái.....	73
3.2.1 Nhận diện chính xác các nội dung đổi mới PPDH, phát hiện các rào cản khi triển khai thực hiện đổi mới PPDH và chuẩn bị các điều kiện tối thiểu cho việc thực hiện đổi mới PPDH	73
3.2.2 Chú trọng chỉ đạo quản lý đổi mới phương pháp dạy học, quản lý hoạt động chuyên môn, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ giáo viên.....	75

3.2.3 Tăng cường đổi mới phương pháp học tập của HS.....	80
3.2.4 Đẩy mạnh, cụ thể hóa đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá và thi đua, khen thưởng	82
3.2.5 Chấn chỉnh hoạt động của tổ chủ nhiệm cùng với các tổ chức đoàn thể, lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường.....	84
3.2.6 Đảm bảo các điều kiện và đẩy mạnh công tác xã hội hóa giáo dục để hỗ trợ quá trình thực hiện đổi mới PPDH	89
3.2.7 Phát huy vai trò của hiệu trưởng trong quản lý đổi mới PPDH theo tiếp cận quản lý sự thay đổi	92
3.3 Mối quan hệ giữa các biện pháp quản lý đổi mới PPDH theo tiếp cận quản lý sự thay đổi.....	94
3.4 Khảo nghiệm mức độ cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	95
3.4.1 Mô tả cách thức tổ chức khảo sát	95
3.4.2 Kết quả khảo nghiệm.....	97
TIÊU KẾT CHƯƠNG 3.....	102
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	103
1. Kết luận	103
2. Khuyến nghị	104
TÀI LIỆU THAM KHẢO	107
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Trong luận văn sử dụng các từ và cụm từ viết tắt có tần số xuất hiện cao với cách hiểu như sau:

Bộ GD-ĐT	Bộ Giáo dục - Đào tạo
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
UBND	Ủy ban nhân dân
CSVC	Cơ sở vật chất
CBQL	Cán bộ quản lý
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
QLGD	Quản lý giáo dục
PPDH	Phương pháp dạy học
PTDH	Phương tiện dạy học
TBDH	Thiết bị dạy học
CNTT	Công nghệ thông tin
THCS	Trung học cơ sở
Sở GD-ĐT	Sở Giáo dục và Đào tạo

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Hệ thống trường THCS ở huyện Trấn Yên	39
Bảng 2.2. Số liệu tổng quan về đội ngũ giáo viên THCS	39
Bảng 2.3. Kết quả đánh giá xếp loại CBQL, GV	40
Bảng 2.4. Số lượng, cơ cấu đội ngũ CBQL	41
Bảng 2.5 Kết quả thi các cấp của Giáo viên và học sinh	43
Bảng 2.6 Kết quả giáo dục hai mặt và xét TN của học sinh	44
Bảng 2.7 Nội dung quản lý đổi mới PPDH theo tiếp cận sự thay đổi.	45
Bảng 2.8 Nhận thức của CBQL và GV về mục đích đổi mới của PPDH.....	52
Bảng 2.9 Thực trạng về nội dung quản lý đổi mới PPDH theo tiếp cận sự thay đổi ở huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái.	53
Bảng 2.10: Đánh giá kết quả hoạt động quản lý quá trình đổi mới PPDH.	55
Bảng 2.11: Các bước chuẩn bị đổi mới PPDH	57
Bảng 2.12. Công tác lập kế hoạch thực hiện đổi mới PPDH tại các trường THCS huyện Trấn Yên.	60
Bảng 2.13: Mức độ tổ chức thực hiện đổi mới PPDH	62
Bảng 2.14: Đánh giá và duy trì hoạt động đổi mới PPDH	64
Bảng 3.1. Đánh giá của CBQL và GV về mức độ cần thiết của các biện pháp đề xuất.....	97
Bảng 3.2. Đánh giá của CBQL và GV về tính khả thi của các biện pháp đề xuất ...	98
Bảng 3.3: Tổng hợp kết quả về sự cần thiết và tính sử thi (mức độ rất cần thiết và rất khả thi).....	99